

2007. november 15., csütörtök

P6_TA(2007)0538

Az európai szomszédsági politika megerősítése

Az Európai Parlament 2007. november 15-i jogalkotási állásfoglalása az európai szomszédsági politika megerősítéséről (2007/2088(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Szomszédsági Politika (ESZP) 2004 óta tartó fejlődésére és különösen a Bizottságnak az ESZP végrehajtásáról szóló, 2006. december 4-i helyzetjelentésére SEC(2006)1504/2, SEC(2006)1505/2, SEC(2006)1506/2, SEC(2006)1507/2, SEC(2006)1508/2, SEC(2006)1509/2, SEC(2006)1510/2, SEC(2006)1511/2, SEC(2006)1512/2.
- tekintettel az Azerbajdzsánnal, Grúziával, Moldovával, Örményországgal és Ukrajnával, valamint Egyiptommal, Izraellel, Jordániával, Libanonnal, Marokkóval, a Palesztin Nemzeti Hatósággal és Tunéziával közösen elfogadott cselekvési tervekre,
- tekintettel a közösen elfogadott cselekvési tervek végrehajtásához szorosan kapcsolódó európai szomszédsági és partnerségi eszközre (ESZPE), amely az eddig a TACIS és a MEDA által biztosított technikai segítségnyújtás helyébe lép,
- tekintettel a Bizottság „Mit adhatna az EU Fehéroroszországnak” című, 2006. november 21-i nem hivatalos dokumentumára,
- tekintettel az „Egy biztonságos Európa egy jobb világban” címmel az Európai Tanács által 2003. december 12-én elfogadott európai biztonsági stratégiára,
- tekintettel a Bizottság által a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, az ESZP megerősítéséről szóló, 2006. december 4-i közleményre (COM(2006)0726),
- tekintettel a Bizottság által a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett „Fekete-tengeri szinergia – új regionális együttműködési kezdeményezés” című, 2007. április 11-i közleményre (COM(2007)0160),
- tekintettel a 2006. december 14–15-i és a 2007. június 21–22-i Európai Tanács elnökségi következtetéseire, és a német elnökség 2007. június 15-i előrehaladási jelentésére,
- tekintettel a szélesebb Európáról és az ESZP-ről szóló állásfoglalásaira, különösen a 2006. január 19-i⁽¹⁾ állásfoglalásra,
- tekintettel a szomszédos országokról és az EU régióiról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel a szomszédsági politikáról és az EU bővítési stratégiájáról szóló állásfoglalásaira,
- tekintettel az északi dimenzió jövőjéről szóló, 2005. november 16-i⁽²⁾ és az északi dimenzióra vonatkozó balti-tengeri stratégiáról szóló, 2006. november 16-i⁽³⁾ korábbi állásfoglalásaira,

⁽¹⁾ HL C 287. E, 2006.11.24., 312. o.

⁽²⁾ HL C 280. E, 2006.11.18., 113. o.

⁽³⁾ HL C 314. E, 2006.12.21., 330. o.

2007. november 15., csütörtök

- figyelemmel az ENSZ fejlesztési programjának arab emberi fejlődési jelentésében szereplő ténymegállapításokra,
 - tekintettel a Bizottság által az európai szomszédsági politikáról szervezett és 2007. szeptember 3-án tartott konferenciára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére, valamint a Külügyi Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0414/2007),
- A. mivel a biztonság megszilárdulása, a demokratikus stabilitás és a jólét, valamint a felelősségteljes kormányzás és az alapvető szabadságok és emberi jogok tiszteletének előmozdítása az EU szomszédságában az egész európai kontinens stabilitása és jóléte szempontjából alapvető fontosságú;
- B. mivel az ESZP továbbra is az EU külpolitikájának egyik fő prioritása;
- C. mivel az ESZP-nek továbbra is el kell különülnie a bővítés folyamatától; mivel az ESZP-ben való részvétel azon keleti szomszédok vonatkozásában, amelyek egyértelműen európai országokként határozhatók meg, nem zárja ki a hosszú távon lehetséges jövőbeli uniós tagság perspektíváját; mivel az ESZP valamennyi résztvevő ország számára lehetőség az EU-val való szorosabb integrációra;
- D. mivel az ESZP-nek – a reformprogramok több szomszédos országban való sikeres elindítása ellenére – még nem sikerült teljes mértékben megfelelnie azon elvárásnak, hogy kiváltsa és megerősítse az ESZP-országok kormányainak a politikai és gazdasági reformok iránti elkötelezettségét;
- E. mivel további ösztönzők kidolgozására van szükség annak érdekében, hogy a partnereket a reformok útján való előrelépésre ösztönözzék; mivel az ESZP-t jelentősen meg kell erősíteni e folyamat megkönnyítése érdekében, beleértve a nyilvánított ambícióinak és célkitűzéseinek teljesítéséhez elegendő pénzügyi források elosztását;
- F. mivel a nyílt és befagyott konfliktusok még mindig óriási akadályt jelentenek az ESZP kulcsfontosságú céljainak megvalósítása előtt; mivel a stabilitás csak a meglévő konfliktusok átfogó és tartós rendezésén keresztül érhető el;
- G. mivel az EU dél-kaukázusi államokkal kapcsolatos politikájának és az EU fekete-tengeri regionális megközelítésének meghatározott szempontjaival a Parlament Külügyi Bizottsága által készített külön jelentések foglalkoznak;
1. teljes mértékben támogatja a jólét, a stabilitás és a biztonság körgyűrűjének megszilárdítását célzó ESZP fő céljait, azaz szoros kapcsolat kialakítását a szomszédos országokkal, valamint ezen országok között, és az emberi jogok tiszteletben tartásán, a jogállamiságon, a felelősségteljesebb kormányzáson és a fenntartható gazdasági és szociális fejlődésen alapuló demokrácia felé vezető reformok melletti elkötelezettséget; hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a jogi esélyegyenlőség előmozdítására – különösen a nők és a kisebbségek jogainak javítására –, valamint a szomszédos országok azon képességére, hogy békés eszközökkel birkózzanak meg az etnikai, vallási vagy társadalmi konfliktusokkal;
2. kétségét fejezi ki az ESZP földrajzi hatályának célszerűségével kapcsolatban, mivel az a földrajzi szempontból európai országok mellett mediterrán, nem európai országokat is magában foglal; megállapítja azonban, hogy jelenleg nem tűnik reálisnak ezen áthidaló politikai keret alapvető megváltoztatása; hangsúlyozza ezért, hogy e politika közös és többoldalú célkitűzéseinek és programjainak meghatározása tekintetében nagyobb erőfeszítésre van szükség, annak érdekében, hogy képessé tegyék az EU-t és annak szomszédos államait, hogy szembenézzenek a közös kihívásokkal, és ugyanakkor tiszteletben tartásuk a résztvevő régiók és országok különböző körülményeit és konkrét tulajdonságait;

2007. november 15., csütörtök

3. ezért erőteljesen amellett érvel, hogy e politika végrehajtása a lehető leginkább vegye figyelembe az ESZP hatálya alá tartozó valamennyi ország különféle identitásait Kelet-Európában és a dél-mediterrán térségben annak érdekében, hogy a legmegfelelőbb és a leginkább kézzelfogható közép- és hosszú távú reformszövegeket alakítsák ki, és megerősítsék e társadalmak elkötelezettségét a modernizációs folyamat és az EU-val való együttműködés és integráció iránt;
4. megállapítja, hogy az ESZP-megközelítésben foglalt feltételeesség a bővítés tapasztalataira épül; úgy véli, hogy a feltételeesség csak akkor jelenthet megfelelő ösztönzést az EU-val kapcsolatos konvergencia folyamatok felgyorsítására a déli ESZP-országokban zajló reformfolyamatokban, ha az pozitív és az érintett ország adott szükségletei és kapacitásai szerint megkülönböztetett módon születik, és azt a partnerekkel közös elgondolás kialakítása kíséri annak valamennyi politikai, intézményi és gazdasági aspektusában;
5. erőteljesen hangsúlyozza, hogy az egyetemes emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása az EU politikájának egyik alapvető elve; hangsúlyozza, hogy függetlenül attól, hogy a partnerországok kormányai mennyiben hajlandók együttműködni és osztozni ezekben az értékekben, valamennyi ESZP-országban erőteljesen támogatni kell a civil társadalmat, és részvételét, valamint kulcsszerepét a reformfolyamatban és a demokratizálódásban bátorítani, a szabad és független média kialakításában pedig támogatni kell; felszólítja a Bizottságot, hogy az ezen ügyben folytatott hatékony politikai párbeszéd biztosítása érdekében valamennyi ESZP-országgal folytasson tárgyalásokat emberi jogi albizottságok létrehozásáról;
6. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU a cselekvési tervek kidolgozásába és végrehajtásába való bevonásuk céljából erősítse az ESZP-országok parlamentjeivel, politikai pártjaival, helyi hatóságokkal és egyéb érdekelt felekkel fenntartott kapcsolatot; ezért sürgeti, hogy időszakonként tartsanak partnerségi fórumokat;
7. hangsúlyozza a széles körű civil társadalmi párbeszéd és az intenzív, emberek közötti érintkezések rendkívüli fontosságát, amelyek hozzájárulnak az EU és az ESZP-országok társadalmi közötti jobb megértéshez, és mindkét oldal számára érzékelte az együttműködés előnyeit; úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani a kulturális, kutatási és diákcsera-kapcsolatokra; e tekintetben üdvözlöi a Bizottságnak azt a kezdeményezését, hogy megnyitja a közösségi ügynökségeket és programokat az ESZP-országok előtt, valamint támogatja különösen a valamennyi ESZP-ország további részvételét az Erasmus Mundus programban;
8. felhívja a Bizottságot, valamint a nemzeti, a regionális és a helyi hatóságokat, hogy hozzanak létre testvérvárosi és testvérrégió-programokat és kellőképpen támogassák azokat a szomszédos országok helyi és regionális közigazgatási kapacitásának megerősítése érdekében, valamint hogy mozgítsák elő a civil társadalom és a mikroprojekt kezdeményezések csereprogramjait;
9. hangsúlyozza, hogy erős politikai elkötelezettségre van szükség az EU és a tagállamok részéről ahhoz, hogy az ESZP fenntartható sikerré váljon; sürgeti az EU-tagállamokat, hogy az ESZP-országokbeli saját politikáikat a lehető legjobban igazítsák az ESZP országstratégiai dokumentumaiban szereplő prioritásokhoz a politikai kompatibilitás, koherencia és a kiegészítő jelleg garantálása érdekében;
10. az EU és az ESZP-országok közötti rendszeres politikai párbeszéd elmélyítése mellett érvel; üdvözlöi, hogy Ukrajna, Moldova, Grúzia és Örményország az EU legtöbb KKB-nyilatkozatához és álláspontjához csatlakozik, és támogatja azt a döntést, hogy ugyanilyen módon Azerbajdzsánt is bevonják; meg van győződve arról, hogy az EU külpolitikájához való ilyenfajta csatlakozást valamennyi többi ESZP-ország számára is lehetővé kell tenni;
11. üdvözlöi egy, az egész szomszédságra kiterjedő szabadkereskedelmi övezet létrehozásának a Bizottság 2006. december 4-i közleményében kidolgozott hosszabb távú célkitűzését; támogatja a kétoldalú, mély szabadkereskedelmi megállapodások megtárgyalását az EU, valamint az érintett ESZP-országok között, aminek a szabályozási reformok végrehajtásával összhangban a vámonkon túl kell mutatnia, illetve fel kell ölelnie a szolgáltatásokat és a beruházások védelmét; hangsúlyozza, hogy ezen megállapodások tárgyalása során figyelembe kell venni a társadalmi és környezetvédelmi hatásvizsgálatokat; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU mindeddig nem tekintette lehetségesnek megnyitni piacát azon termékek előtt, amelyeket a szomszédos országok különösen jó pozícióból versenyképes áron tudnak biztosítani, és amelyek minősége megfelel az uniós szabványoknak;

2007. november 15., csütörtök

12. támogatja az ágazati témákban való multilaterális együttműködés fejlesztését az EU és partnerei között, amelynek a meglévő regionális és határokon átnyúló kapcsolatokra kell épülnie olyan területeken, mint például a környezet, az energiabiztonság, a kultúra, a közlekedés, valamint a határellenőrzés és a bevándorlás kezelése; ahol csak lehetséges, támogatja a közösségi politikák integrációját megkönnyítő, jogilag kötelező erejű ágazati megállapodásokról szóló tárgyalásokat; különösen hangsúlyozza a beruházások kihasználásának szükségességét a transeurópai energetikai és közlekedési hálózatok ESZP-országokra történő kiterjesztésével;

13. hangsúlyozza a meglévő többoldalú szervezetek felhasználásának szükségességét az Európai Unió és az ESZP-országok közötti kölcsönhatások megerősítése érdekében; különösen hangsúlyozza az Európa Tanács és az EBESZ által az emberi jogok, demokrácia és a jogállamiság végrehajtása nyomán követésének területén játszott szerepet;

14. amellett érvel, hogy valamennyi ESZP-országgal tárgyaljanak egy vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodásról; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy javítsák az ESZP-országoknak a migrációs áramlások kezelésére, az illegális bevándorlás elleni hatékony küzdelemre és a nemzetközi emberi jogi kötelezettségek tiszteletben tartásának biztosítására rendelkezésre álló kapacitásait; felszólítja a tagállamokat, az EU-t és valamennyi ESZP-országot, hogy fokozzák a transznacionális szervezett bűnözés, terrorizmus, ember- és drogkereskedelem elleni küzdelemre irányuló együttműködésüket; támogatja a szomszédok részvételét az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökségben (Frontex) és az Európai Rendőrségi Hivatalban (Europol); hangsúlyozza, hogy biztosítani kell azt, hogy az ilyen visszafogadási megállapodásokat a visszaküldés tilalma elvének teljes betartásával hajtsák végre, valamint hogy biztosítsák a tisztességes menekültügyi eljáráshoz való hozzáférést; sürgeti a Bizottságot, hogy szervezze meg az ESZP-országokkal kötött visszafogadási megállapodások értelmében visszaküldött személyek kezelésének ellenőrzését, különösen az esetleges sorozatos visszaküldések tekintetében;

15. emlékeztet arra, hogy az ESZP kiváló keretet nyújt a regionális és szubregionális együttműködéshez; fokozott regionális együttműködésre szólít fel a szabadság, a biztonság és a jog területén, és különösen a határigazgatás, a migráció és menekültügy, a szervezett bűnözés, az illegális bevándorlás, a terrorizmus, a pénzmosás és a kábítószer-kereskedelem elleni harc, valamint a rendőrségi és igazságügyi együttműködés terén; úgy véli, hogy az e kérdésekre vonatkozó regionális együttműködés és a kapcsolatépítés meríthetne többek között a Belaruszt, Moldovát és Ukrajnát, illetve az EU részéről Észtországot, Magyarországot, Lettországot, Litvániát, Lengyelországot, Romániát, Szlovákiát és Svédországot tömörítő „Söderköping-folyamat” keretében szerzett tapasztalatokból;

16. sürgősen arra kéri a tagállamokat, hogy javítsák a vízumok feldolgozását, és ezzel könnyítsék meg a mobilitást, valamint tegyék kevésbé terhebbé és költségesebbé az EU-ba történő jogszerű utazást, különösen az olyan csoportok számára, mint a diákok, tudósok, üzletemberek és a civil társadalom képviselői; felhívja a tagállamokat, hogy foglalkozzanak hatékonyan a konzuli szolgálataikon tapasztalt problémákkal; közös schengeni vízumkérelmezési központok létrehozására ösztönöz az ESZP-országokban;

17. ösztönzi a tagállamokat, hogy adott esetben kezdjenek tárgyalásokat kétoldalú megállapodásoknak az ESZP-országokkal való megkötése céljából a tagállamok külső szárazföldi határain való kishatárforgalom szabályainak meghatározásáról, valamint a Schengeni Egyezmény rendelkezéseinek módosításáról szóló, 2006. december 20-i 1931/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁾ létrehozott helyi határforgalmi rendszer végrehajtása céljából;

18. érdeklődéssel üdvözli a Bizottság azon javaslatát, amely szerint megvalósíthatósági tanulmányt kell végezni egy esetleges „szomszédsági energiaügyi megállapodásról” és e célból arra ösztönzi az ESZP tagországait, hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi jogot és a világgpiacon vállalt kötelezettségeiket;

19. az EU és az USA közötti jobb párbeszéd és összehangolás, illetve több közös mellett érvel a közös célok – mint például a demokrácia előmozdítása, az energiabiztonság növelése és az EU szomszédságában a regionális biztonság megerősítése – előmozdítása során;

20. hangsúlyozza továbbá, hogy be kell vonni, és együtt kell dolgozni az EGT-országokkal (Izlanddal, Norvégijával, Liechtensteinnel) és Svájjal, és teljes mértékben ki kell használni az Európai Unióval való munkában szerzett tapasztalataikat;

⁽¹⁾ HL L 405., 2006.12.30., 1. o.

2007. november 15., csütörtök

21. hangsúlyozza a megfelelő szintű finanszírozás és más pénzügyi intézményekkel való szoros összehangolás szükségességét a szomszédsági politika sikeressége érdekében, és úgy véli, hogy ki kell használni a 2007–2013-as pénzügyi terv 2008–2009-re tervezett felülvizsgálatát az ESZPE költségvetésének növelése érdekében; üdvözli a „szomszédsági beruházási hiteleszköz” bevezetését, amely elősegíti a pénzeszközöknek az ESZP-partnerek számára történő mobilizálását; erőteljesen hangsúlyozza annak szükségességét, hogy fenntartsák az általános egyensúlyt az ESZP keleti és déli része között, amely tükrözi az EU régiókbeli törekvéseit és célkitűzéseit, a korábbi támogatás hatékonyságát és az érintett lakosság méretét;

22. felhívja a Bizottságot pénzügyi erőforrásainak és politikai elemző képességeinek a nemzetközi pénzügyi intézmények (EBB, EBRD, Világbank) erőforrásaival és képességeivel való összehangolására, hogy az ESZP-cselekvési tervek mentén a reformok alakítása és ösztönzése során szinergiákat lehessen létrehozni.

23. üdvözli a kormányzási mechanizmus ösztönző koncepcióját, amely értelmében a legjobban teljesítő országok további pénzügyi támogatásban részesülnek; hangsúlyozza, hogy annak az emberi jogokkal és a demokratikus kormányzással kapcsolatos célok vonatkozásában történt tényleges előrehaladást kell jutalmaznia, átlátható elosztási kritériumokon kell alapulnia, és hogy azt kizárólag e reformfolyamat további támogatására szabad felhasználni;

24. szoros és folyamatos éberséget ajánl a magukban az országokban zajló korrupció elleni küzdelemben, amelynek eredményeit a támogatási szintek meghatározásának alapjaként kellene felhasználni;

Kelet-európai szomszédság

25. megállapítja, hogy azok a demokratikus szomszédok, amelyek egyértelműen európai országokként meghatározhatók, az Európai Unióról szóló szerződés 49. cikke értelmében elvileg jelentkezhetnek EU-s tagságra, továbbá hogy a közös európai folyamat ütemének és mélységének a lehető legteljesebb mértékben meg kell felelnie a megfelelő reformok végrehajtására és a partnerországokban és az EU-ban a feltételeknek (koppenhági kritériumok) való megfelelésre irányuló képességeknek;

26. e szellemben megismétli az Európai Parlament 2007. július 12-i ajánlásában⁽¹⁾ megfogalmazott nézetet, amely szerint az Ukrajnával folytatott jelenlegi tárgyalásoknak egy olyan társulási megállapodás megkötését kellene eredményezniük, amely hatékonyan és hitelesen járul hozzá Ukrajna európai távlataihoz és amely – a tagság lehetősége mellett – elindítja a megfelelő folyamatot; úgy véli, hogy megfelelő megközelítést kell alkalmazni a Moldáviával fenntartott kapcsolatokban, mivel a Partnerségi és Együttműködési Megállapodás kezdeti tíz éves hatályának időszaka 2008 júniusban le fog járni;

27. tudomásul veszi a Bizottság azon kezdeményezését, hogy meghívja Fehéroroszországot, hogy megfigyelőként vegyen részt az ESZP 2007. szeptember 3-i konferenciáján; súlyosan aggasztja azonban a Bizottság által a 2006. november 21-i nem hivatalos dokumentumban megfogalmazott feltételes együttműködési ajánlatra a fehéroroszországi kormány részéről elmaradt pozitív válasz; elítéli a Fehéroroszországban – a halálbüntetést még mindig kiszabó, egyetlen európai országban – folyamatosan végrehajtott kivégzéseket és az alapvető emberi jogok és szabadságjogok egyéb megsértését a fehérorosz hatóságok részéről, és felszólítja őket, hogy engedjék szabadon az összes politikai foglyot, és vessenek véget a demokratikus erők mindenfajta elnyomásának annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a fehérorosz nép számára, hogy élvezhesse a szabadság, a demokrácia és a jólét előnyeit, és kihasználhassa mindazokat a lehetőségeket, amelyek az EU-val való szorosabb integrációból származnak; hangsúlyozza, hogy az EU-nak sürgősen hatékonyabb támogatást kell nyújtania a civil társadalom, a szabad média, valamint a demokrácia, a jogállamiság és az egyetemes emberi jogok és alapvető szabadságok iránt elkötelezett politikai pártok számára; erőteljesen sürgeti Fehéroroszországot, hogy a halálbüntetés eltörléséhez vezető első lépésként – alkalmazzon moratóriumot azzal kapcsolatban és ratifikálja a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányának második választható jegyzőkönyvét, valamint az emberi jogokról szóló európai egyezményt és annak vonatkozó jegyzőkönyveit; ösztönzi a Bizottságot, hogy hatékonyabban használja fel az EIDHR-t, és biztosítsa, hogy a fehérorosz kormány nem használja fel a fehérorosz polgárok és a civil társadalom ellen az EU pénzügyi eszközei által nyújtott forrásokat;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0355.

2007. november 15., csütörtök

28. felszólítja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő az emberek közötti kapcsolatokat a fehéroroszkok – különösen a diákok, ösztöndíjasok és a civil társadalom képviselői – által jelenleg fizetendő vízumköltség csökkentésével azzal a céllal, hogy ezeket a költségeket összhangba hozza a más ESZP-országok – mint például Ukrajna és Oroszország – tekintetében kirótt díjakkal;

29. úgy véli, hogy Fehéroroszország – amint felvállalja a demokráciát, tiszteletben tartja az alapvető emberi jogokat és szabadságjogokat, valamint megerősíti a jogállamiságot – ugyanolyan európai elhivatottsággal és kilátásokkal rendelkezik, mint Ukrajna és Moldova;

30. meggyőződése, hogy egy középtávú végrehajtási célokat tartalmazó, ösztönző keret létrehozására van szükség, amelynek alapját az alapvető európai értékeket tiszteletben tartó, az EU-val szorosabban integrálódni kívánó és az ESZP cselekvési tervek végrehajtása szempontjából objektív teljesítményt felmutató ESZP-országokkal megtárgyalásra kerülő társulási megállapodások új generációja alkotja;

31. úgy véli, hogy ezeknek a megállapodásoknak fokozatos szakaszokat kell kilátásba helyezniük az EU-val folytatott kétoldalú kapcsolat fejlesztésére, megtárgyalva a teljesítendő konkrét feltételeket és menetrendeket, amelyek a közösen elfogadott cselekvési tervekben meghatározott és rendszeres ellenőrzési folyamattal kísért kötelező teljesítménymércéket is magukban foglalnak; ismételten emlékeztet a kibővített Európai Gazdasági Térség keretében az egyértelműen európainak tekinthető országokkal kidolgozandó mélyreható szabadkereskedelmi megállapodásokra irányuló javaslatára;

32. helyesli a vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások megkötését Ukrajnával, valamint egy hasonló folyamat kezdeményezését Moldovával, és sürgeti, hogy a Dél-Kaukázus országaival is hasonló megállapodások megtárgyalására kerüljön sor; meggyőződése, hogy hosszú távon egy vízummentes rendszert kell kilátásba helyezni, miután megállapították az annak eléréséhez szükséges lépéseket; hangsúlyozza, hogy Grúzia esetében a reformok előrehaladása, valamint az elszakadni kívánó dél-oszétiai és abbáziai régiókban a vitarendezési folyamatról szóló EU és az Orosz Föderáció közötti vízumkönnyítési megállapodás által gyakorolt nem szándékos negatív hatás az EU és Grúzia közötti vízummegállapodás gyors megkötését teszi szükségessé; sürgeti, hogy léptessenek életbe hatékony ellenőrzési mechanizmusokat különösen a visszafogadási megállapodások hatálya alá tartozó személyek alapvető emberi jogainak tiszteletben tartása tekintetében; hangsúlyozza a tisztességes menekültügyi eljárashoz való hozzáférés megfelelő garanciái megletének fontosságát a nemzetközi védelemre szorulóknak számára, különösen a „gyorsított visszafogadási eljárásoknak” a határmenti régiókban elfogott személyekre történő alkalmazása során, amint azt az Ukrajnával kötött visszafogadási megállapodás és a Moldovával kötendő visszafogadási megállapodásra irányuló javaslat előírja;

33. hangsúlyozza az EU által támogatott, meglévő régióbeli közlekedési projektek – különösen az Európát, a Kaukázust és Ázsiát összekötő TRASECA közlekedési projekt – megerősített végrehajtásának szükségességét, az érintett országok közlekedési potenciáljának teljes felhasználása mellett;

34. úgy véli, hogy törekedni kell az EU keleti szomszédainak az európai energiaközösségbe való fokozatos beillesztésére, és sürgeti, hogy prioritásként hajtsák végre az energiaágazatok reformját, a nyitott piacgazdaság és az átláthatóság elveinek érvényesítése mellett, különösen az árak, a hálózathoz való hozzáférés és az energiahatékonyság tekintetében; az ESZP egyik sarokkövéként üdvözli a külső energiabiztonságnak a közös európai külpolitikával való összehangolására irányuló erőfeszítéseket;

35. hangsúlyozza az ESZP politikai vetületének fontosságát; a demokrácia, a bizalom és a térségen belüli multilaterális együttműködés és fenntartható fejlődés hatékonyabb előmozdítása érdekében a regionális politikai együttműködési projektek – mint például a Demokratikus Választás Közössége, a GUAM (Grúzia, Ukrajna, Azerbajdzsán, Moldova) és a BSEC (Fekete-tengeri Gazdasági Együttműködési Szervezet) – erőteljesebb uniós támogatása mellett érvel;

36. hangsúlyozza, hogy az EU-nak erőteljesebben részt kell vennie az ún. befagyott konfliktusok rendezésében, többek között bizalomépítő programokon, konfliktuskezelésen és az oktatással, kultúrával és a civil társadalom kiépítésével kapcsolatos projekteken keresztül az elszakadni kívánó területeken; helyesli az EUBAM-küldöttség munkáját az ukrán–moldovai határon; felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegye egyértelművé, hogy az ESZP-ben való részvétel jószomszédi kapcsolatokra kötelezi az érintett országokat, valamint hogy az ESZP-ben rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázhatósága arra kötelezi az érintett országokat, hogy fejtsenek ki megújult, friss és őszinte erőfeszítéseket a régióban meglévő konfliktusok tartós és fenntartható rendezési módjainak megtalálására, továbbá, hogy tartózkodjanak az olyan ellenséges nyilatkozatoktól, fenyegetésektől és cselekményektől, amelyek tovább ronthatják a helyzetet és alááshatják a nemzetközi közösség erőfeszítéseit;

2007. november 15., csütörtök

37. arra ösztönzi Ukrajnát, hogy – az EU KKBP-vel kapcsolatos nyilatkozataihoz és álláspontjaihoz való igazodásának keretében – csatlakozzon az EU által Moldova Dnyeperen túli régiójának vezetésével szemben tett korlátozó intézkedésekhez és ennek révén tegye neg ezen újabb jelentős hozzájárulást a Dnyeperen túli konfliktus békés rendezéséhez;

38. üdvözli az ESZPE alapján biztosított, a grúzai és az elszakadni kívánó abbáziai és dél-oszétiai régiókban a bizalomépítő intézkedésekre nyújtott támogatást; kéri a Bizottságot, hogy tárja fel a – a helyi bizalomépítési és gazdaság helyreállítására irányuló helyi projektek formájában történő – támogatás nyújtásának lehetőségét Hegyi-Karabahnak, az ottani konfliktus rendezésében való segítségnyújtás céljából;

39. felhívja Törökországot, hogy létesítsen rendes diplomácia kapcsolatokat, és a tartós békéhez és a régióban való gazdasági integrációhoz szükséges bizalomépítő intézkedés részeként ismételten nyissa meg szárazföldi határait a szomszédos Örményországgal; felkéri Törökországot és Örményországot, hogy kezdeményezzenek őszinte megbeszéléseket a rendezetlen kérdésekről;

40. hangsúlyozza a fekete-tengeri térségre irányuló, az ESZP-t kiegészítő kifinomultabb politika kidolgozásának jelentőségét és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az e régióra vonatkozó életképes stratégia kidolgozásában Törökország és Oroszország partnerként vegyen részt;

41. fontosnak tartja az Európai Parlament és az ESZP keleti részében érintett országok közötti politikai partnerség parlamentközi dimenziójának megerősítését; javasolja ezért egy EU-keleti szomszédsági parlamenti közgyűlés (EURO-NEST) 2009-ig történő létrehozását, az Európai Parlament részvételével korábban létrehozott többoldalú parlamenti közgyűlések példáját követve, amelybe bevonnak Ukrajna, Moldova, Örményország, Grúzia és Azerbajdzsán parlamentjét, illetve fehérorosz demokráciapárti megfigyelőket;

42. a parlamenti dimenzió erősítése érdekében ösztönzi a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az európai szomszédságpolitika keleti partnerországainak kormányaival együttműködve dolgozzák ki a miniszteri szintű, regionális, többoldalú együttműködés színterét, ezzel növelve az ESZP politikai jellegét a kelet-európai térségben;

43. meggyőződése, hogy egy ilyen közgyűlés és miniszteri szintű együttműködés hasznosan hozzájárulna a megerősített ESZP végrehajtásához és hozzáadottértékkel egészítené ki a kétoldalú parlamentközi küldöttségek munkáját, a befagyott konfliktusok rendezésének elősegítése érdekében lehetővé téve valamennyi érintett fél számára az együttműködés, a szolidaritás és a kölcsönös bizalom megerősítését, valamint az egyértelműen regionális vetülettel rendelkező, közös érdekű témákban – mint például az energia, a környezet, a terrorizmus elleni küzdelem, a migráció kezelése, az emberi jogok stb. – folytatott, rendszeres, többoldalú párbeszéd megerősítését;

44. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az EU és Oroszország közötti stratégiai partnerséget arra használják fel, hogy kitartsanak az alapvető emberi jogok és szabadságjogok, a nemzetközi jog, a demokratikus választás és a jogállamiság tiszteletben tartása mellett, amelyek a két partner közös szomszédságra irányuló megközelítésének elvei; felhívja az orosz hatóságokat, hogy vállalják felelősségüket az ESZP országok területi épségének helyreállítása tekintetében, hogy teljesítsék Oroszországnak a kisebbségek védelmére vonatkozó kötelezettségeit azokon a területeken, ahol békefenntartó műveletekben érintett illetve, hogy ne ellenezze a befagyott konfliktusok övezeteiben az esetleges európai részvételt a polgári és békefenntartási műveletekben, amint azt egyes érintett felek kérték; sajnálatát fejezi ki az energiaforrások politikai célkitűzések megvalósításának eszközeként történő felhasználása miatt; felkéri Oroszországot, hogy lépjen konstruktív párbeszédbe az EU-val és közös szomszédainkkal a fekete-tengeri térség multilaterális együttműködéseinek elmélyítési lehetőségeivel kapcsolatban;

45. üdvözli a keleti ESZP-országok szomszédaihoz – különösen a közép-ázsiai országokhoz – fűződő kapcsolatok stratégiai megerősítésére irányuló kezdeményezést; e tekintetben üdvözli a közelmúltban elfogadott közép-ázsiai stratégiát; úgy véli, hogy ennek keretében egyedülálló és messzire ható együttműködés

2007. november 15., csütörtök

alakulhatna ki az Európai Unió és a közép-ázsiai országok között; hangsúlyozza, hogy tekintettel Kazahsztán kulcsfontosságú politikai, gazdasági és energetikai szerepére e térségben, valamint egyedi és sikeres szekuláris többitnikumú struktúráira, ez az ország lehetne az első példa az ezen országok és az Európai Unió közötti megerősített kapcsolatokra, azzal a feltétellel azonban, hogy széles körű politikai reformokat vállal és különleges figyelmet fordít az emberi jogok és a demokratikus elvek tiszteletben tartására;

46. kitart amellett, hogy az ESZP végrehajtásának továbbra is valamennyi EU-tagállam közös politikai feladatát kell képeznie; javasolja a Bizottságnak, hogy vegye figyelembe a XXI. században az EU-hoz csatlakozó tagállamok egyedi, az átmenettel kapcsolatos reformra vonatkozó tapasztalatait, hogy továbbfejlessze és finomítsa a jelenleg működő új mechanizmusokat, amelyek az ESZP-országok javát szolgálhatják;

Dél-mediterrán szomszédság

47. hangsúlyozza az EU és a dél-mediterrán országok közötti szoros és tartós kapcsolatokat, és nyomatékosítja, hogy a szoros együttműködés mindkét fél érdekét szolgálja;

48. emlékeztet arra, hogy az Európai Uniónak aktívan támogatnia és ösztönöznie kell a déli ESZP partnerországokban a reformfolyamatot, mivel a mélyreható politikai, gazdasági és társadalmi reformok esetleges előnyei jelentősen meghaladják azok költségeit; emlékeztet egyúttal arra, hogy olyan fokozatos folyamatról van szó, amely függ továbbá a partnerországoknak a reformok véghezvitelére irányuló elkötelezettségétől;

49. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja tovább a déli ESZP-országokkal kötött általános hatályú megállapodások következő generációjának lehetőségeit; ragaszkodik ahhoz, hogy építsenek be ezen megállapodásokba emberi jogi záradékokra vonatkozó végrehajtási mechanizmusokat; megállapítja, hogy ezek a kétoldalú megállapodások nem mehetnek a térségben a multilaterális együttműködés előmozdításának – különösen a barcelonai folyamatban meghatározott cél, azaz a szabadkereskedelmi övezet létrehozására irányuló törekvés – rovására; felhívja a tagállamokat, hogy gondolkozzanak el a mélyebb együttműködés elérésének lehetséges módjain, beleértve a mezőgazdasági és munkaerőpiacok megnyitását a szociális védelemmel és a méltányossággal összeegyeztethető nagyobb rugalmasságát; felhívja a déli ESZP-országokat, hogy fokozzák a gazdasági rendszerek további megnyitására és gazdasági szabályozásuknak az uniós joganyag vonatkozó részeivel való összehangolására irányuló erőfeszítéseiket; hangsúlyozza, hogy szükséges a mediterrán országok azon jogának elismerése, hogy maguk szabályozzák kereskedelmi nyitásuk ritmusát, illetve gazdasági és társadalmi fejlődésük nemzeti stratégiáit; úgy véli, hogy a regionális projekteket támogató szomszédsági eszközök hatékonyabb felhasználása lehetővé teszi a helyzet javítását a valóban integrált regionális gazdasági térség tekintetében;

50. emlékeztet arra, hogy az egyetemes emberi jogok képezik az uniós értékek magját; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bár az euromediterrán partnerség kezdete óta a demokrácia és az emberi jogok tekintetében jelentős előrehaladás történt, az nem volt azonban elégséges, és határozottan kéri a Bizottságot, hogy ezen országokban továbbra is működjön együtt a kormányokkal, a regionális és helyi hatóságokkal és a civil társadalom szereplőivel; hangsúlyozza a szólásszabadság fontosságát a demokratikus kultúra kiépítésében és a civil társadalom erősítésében; határozottan felkéri a Bizottságot, hogy e területen alakítson ki valódi párbeszédet, és aktívan fejlessze a különösen az új generációk körében kölcsönös ismeretekre, a toleranciára és a nők jogaira vonatkozó közös oktatási és politikai programokat; a déli partnereknek e tekintetben bizonyítania kell az átláthatóság tekintetében elért előrelépéseket, és nyitottabbnak kell lenniük a civil társadalom közreműködése tekintetében; ugyanakkor meggyőződése, hogy az emberi jogi párbeszéd nem akadályozhatja meg, hogy az EU megengedje a nyilvános bírálatot, és egyéb intézkedéseket tegyen az alapvető jogok súlyos megsértése esetén;

51. elismeri az egyes déli országok különböző körülményeit, érdekeit és prioritásait, amelyeket a cselekvési tervek megtárgyalása és végrehajtása során figyelembe vesznek; hangsúlyozza az Euro-Mediterrán Partnerség (EMP) keretében megvalósuló regionális együttműködés fokozásának rendkívüli fontosságát; hangsú-

2007. november 15., csütörtök

lyozza, hogy az ESZP semmilyen módon nem helyettesíti az EMP-t, és nem vetélytársa annak, hanem e két politika kiegészíti egymást, lehetővé téve a barcelonai folyamat többoldalú megközelítésének a kétoldalú perspektívával történő összekapcsolását; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg kommunikációs erőfeszítéseit annak érdekében, hogy mind a partnerországok, mind pedig az európai közvélemény számára világszerte tegye e két politika között fennálló kapcsolatot;

52. megismétli, hogy az EU intézményei és a tagállamok részéről erőteljesebb politikai akarat szükséges a térségben a konfliktusmegoldásban való aktív részvételre, egyúttal elkerülve azt, hogy ezen konfliktusok akadályozzák az ESZP végrehajtását; hangsúlyozza, hogy az ESZP a regionális együttműködést megnehezítő vagy ellehetetlenítő konfliktusok rendezése nélkül nem fog kiteljesedni; megismétli, hogy a konfliktus megelőzést előmozdító ESZP-tevékenységeket meg kell erősíteni, és a bizalomépítési intézkedésekre kell összpontosítani, mint például a határellenőrzés, valamint a nemzeti, regionális és helyi szintű egyeztetési folyamatok és a civil társadalmi szervezetek támogatása; hangsúlyozza az eszköz kormányzási kerete által betöltött szerep fontosságát a konfliktus-megelőzés és konfliktuskezelés tekintetében; e tekintetben ragaszkodik annak szükségességéhez, hogy biztosítsák az ESZP illetve más eszközök és intézkedési területek közötti koherenciát és egymás kiegészítését, továbbá a konfliktusok strukturált elemzéséhez és a konfliktusok megértéséhez a kidolgozás és a végrehajtás, valamint a programok nyomon követése során;

53. megismétli, hogy az EMP-vel együtt az ESZP képezi valamennyi együttműködési terület keretét; az a véleménye, hogy lehetővé kell tenni, sőt, meg kell könnyíteni az érdekelt felek közötti megerősített együttműködést; utal arra, hogy a mediterrán együttműködést megerősítő új kezdeményezések vizsgálatának minden esetben magában kell foglalnia az euromediterrán partnerség megindítását, amelyhez szükséges az elmúlt években tapasztalt korlátok és nehézségek alapos átgondolása; kitart amellett, hogy a földközi-tengeri térségnek továbbra is valamennyi tagállam közös politikai ügyét kell képeznie; emlékeztet az Euromediterrán Parlamenti Közgyűlés jelentőségére; hangsúlyozza azon kívánságát, hogy ezen intézmény kapcsolódjon be az euró-mediterrán politika alakulásának nyomon követésébe;

54. fontosnak tartja szorosabb kapcsolatok kialakítását – akár új kapcsolatokon keresztül – a szomszédaink szomszédos országaival, mint például az öbölmenti együttműködési tanács országaival;

Az Európai Parlament szerepe

55. megismétli elkötelezettségét amellett, hogy továbbra is ellenőrizze az ESZP végrehajtását, hatásköreinek, többek között végső megoldásként a költségvetési hatásköreinek kihasználása és az ESZPE, valamint az Európai Kezdeményezés a Demokráciáért és az Emberi Jogokért (EIDHR) végrehajtásáról a Bizottsággal folytatott párbeszéd révén, amely párbeszéd 2007-ben kezdődött, és amelyet a 2009-re tervezett felülvizsgálatra tekintettel folytatni kell; szándékában áll, hogy rendszeresen megvizsgálja az ESZP-ről szóló előrehaladási jelentéseket; sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy nem konzultáltak vele az ESZP cselekvési tervéről, annak végrehajtásáról, illetve az emberi jogi albizottság keretében történt megbeszélések alakulásáról;

56. tisztában van a jelentős véleményformálóként és a nyilvános vita fórumaként betöltött szerepével, és szándékában áll, hogy megerősíti együttműködését az ESZP-országok parlamentjeivel és civil társadalmaival; ezért vállalja, hogy hatékonyabban kihasználja a parlamentközi szervekhez delegált küldöttségeit; e tekintetben hangsúlyozza a nem kormányzati vetület – nevezetesen az euromediterrán civil társadalmi platform – jelentőségét a déli partnerországokban a politikai dinamizmus megerősítése tekintetében;

*

* *

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek és valamennyi ESZP-ország, valamint Törökország és az Orosz Föderáció kormányának és parlamentjének.